Τρίτη 22 Νοεμβρίου 2022

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

P9_TA(2022)0400

Δανειοληπτική στρατηγική για τη χρηματοδότηση του NextGenerationEU

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 2022 σχετικά με την εφαρμογή της δανειοληπτικής στρατηγικής για τη χρηματοδότηση του NextGenerationEU, του μέσου ανάκαμψης της Ένωσης (2021/2076(INI))

(2023/C 167/01)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 5 παράγραφος 3 της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης [1] (απόφαση για τους ιδίους πόρους),

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 [2],

— έχοντας υπόψη τη διοργανική συμφωνία της 16ης Δεκεμβρίου 2020 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων [3],

— έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2021-2027 [4], συμπεριλαμβανομένων των κοινών και μονομερών δηλώσεων που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2021, σχετικά με μια νέα στρατηγική χρηματοδότησης για τη χρηματοδότηση του NextGenerationEU (COM(2021)0250),

— έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής για απόφαση του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης για τους ιδίους πόρους (COM(2021)0570),

— έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (COM(2019)0640), καθώς και το σχετικό ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 15ης Ιανουαρίου 2020 [5],

— έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του, καθώς και το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και το παράρτημα 3 της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με τη διαδικασία για την εξουσιοδότηση εκπόνησης εκθέσεων πρωτοβουλίας,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Προϋπολογισμών (A9-0250/2022),

---

[1] ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1.
[2] ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 23.
[3] ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 28.
[4] ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 11.
[5] ΕΕ C 270 της 7.7.2021, σ. 2.

Τρίτη 22 Νοεμβρίου 2022

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απόφαση για τους ιδίους πόρους εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να δανείζεται κεφάλαια ύψους έως 750 δισεκατομμυρίων EUR σε τιμές 2018 μεταξύ 2021 και 2026 στις κεφαλαιαγορές εξ ονόματος της Ένωσης με μοναδικό σκοπό την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης της COVID-19 μέσω του NextGenerationEU (NGEU), του μέσου ανάκαμψης της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι 360 δισεκατομμύρια EUR σε τιμές 2018 μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη χορήγηση δανείων στα κράτη μέλη και 390 δισεκατομμύρια EUR μπορούν να χρησιμοποιηθούν απευθείας για δαπάνες της ΕΕ·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποπληρωμή των δανειακών κεφαλαίων και οι σχετικοί τόκοι πρέπει να χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης και να προγραμματίζονται με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η σταθερή και προβλέψιμη μείωση των υποχρεώσεων έως τις 31 Δεκεμβρίου 2058 το αργότερο· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ανώτατα όρια των ιδίων πόρων έχουν αυξηθεί κατά 0,6 % προκειμένου να καλυφθούν όλες οι υποχρεώσεις της Ένωσης που απορρέουν από τον δανεισμό του NGEU·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή ενέκριναν νομικά δεσμευτικό χάρτη πορείας για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων με σκοπό τη δημιουργία επαρκών κεφαλαίων για την κάλυψη των αναμενόμενων δαπανών που σχετίζονται με την αποπληρωμή του NGEU, με αποτέλεσμα να μην μειωθεί η χρηματοδότηση για τα προγράμματα και τις πολιτικές της Ένωσης·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την απόφαση για τους ιδίους πόρους, η Επιτροπή πρέπει να ενημερώνει διεξοδικά το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σε τακτική βάση σχετικά με όλες τις πτυχές της στρατηγικής της για τη διαχείριση του χρέους και να συμπεριλαμβάνει στην ενημέρωση χρονοδιάγραμμα έκδοσης με τις αναμενόμενες ημερομηνίες και ποσότητες έκδοσης για το επόμενο έτος και σχέδιο στο οποίο θα καθορίζονται οι αναμενόμενες πληρωμές κεφαλαίου και τόκων·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το συνολικό ποσό που έχει προγραμματιστεί για το NGEU και την πληρωμή του περιοδικού τοκομεριδίου και την εξόφληση κατά τη λήξη (κόστος αποπληρωμής του EURI) έχει οριστεί σε 14,7 δισεκατομμύρια EUR για την περίοδο 2021-2027·

Σκεπτικό του δανεισμού για το NextGenerationEU

1. τονίζει ότι το NGEU είναι το μεγαλύτερο κοινό πρόγραμμα δανεισμού της ΕΕ και το πρώτο το οποίο όχι μόνο χορηγεί δάνεια στα κράτη μέλη, αλλά παρέχει επίσης άμεσες δαπάνες του προϋπολογισμού της Ένωσης ενσωματωμένες σε γνήσια προγράμματα και πολιτικές της ΕΕ· υπογραμμίζει ότι το κοινό χρέος της Ένωσης που τελεί υπό τη διαχείριση της Επιτροπής ενισχύει το μέγεθος, τον αντίκτυπο και την προστιθέμενη αξία του προϋπολογισμού της Ένωσης, στηρίζοντας έτσι την ανάκαμψη μετά την πανδημία της COVID-19 και υλοποιώντας τις μακροπρόθεσμες προτεραιότητες της ΕΕ και, ειδικότερα, της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης·

2. τονίζει ότι, με μέσο ετήσιο όγκο δανεισμού 150 δισεκατομμυρίων EUR έως το 2026, το πρόγραμμα δανεισμού NGEU καθιστά την Ένωση βασικό παράγοντα στις χρηματοπιστωτικές αγορές, την εξισώνει με άλλους σημαντικούς ευρωπαϊκούς κρατικούς εκδότες και την καθιστά τον μεγαλύτερο υπερεθνικό εκδότη και τον μεγαλύτερο εκδότη πράσινων ομολόγων·

3. υπογραμμίζει ότι η επιτυχία της δανειοληπτικής στρατηγικής θα κριθεί από την ικανότητά της να συγκεντρώσει τα αναγκαία κεφάλαια για την υλοποίηση του NGEU στις κεφαλαιαγορές με έγκαιρο και σχετικά χαμηλό κόστος, και να αποπληρώσει το χρέος έως το 2058 με βάση ένα τόσο ομαλό όσο και προβλέψιμο προφίλ, χωρίς να παραγκωνίζει τις δαπάνες που προβλέπονται για το πρόγραμμα εντός των σημερινών ανώτατων ορίων του ΠΔΠ και να θέτει σε κίνδυνο την μελλοντική δράση της ΕΕ· τονίζει ότι η έκδοση από την Ένωση δεν θα πρέπει να διαταράσσει τους όρους δανεισμού για άλλους Ευρωπαίους εκδότες και θα πρέπει μάλιστα να διαδραματίζει θετικό ρόλο στις κεφαλαιαγορές, κυρίως ικανοποιώντας τα αιτήματα των επενδυτών για περιουσιακά στοιχεία σε ευρώ και νέα προϊόντα όπως πράσινα ομόλογα·

Περιγραφή και αξιολόγηση της μέχρι σήμερα δανειοληπτικής στρατηγικής του NextGenerationEU

4. σημειώνει ότι η Επιτροπή έχει αναπτύξει και θέσει σε εφαρμογή ένα νέο και μεγάλο χρηματοδοτικό πρόγραμμα και έχει αναπτύξει με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα τις ικανότητές της διαχείρισης του χρέους· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι οι εκδόσεις πραγματοποιήθηκαν με σταθερό ρυθμό μετά την πρώτη έκδοση το 2021 και υπερκαλύφθηκαν όλες, αποκαλύπτοντας το έντονο ενδιαφέρον των επενδυτών και επιτρέποντας στην Επιτροπή να επιτύχει τους χρηματοδοτικούς της στόχους· σημειώνει με ικανοποίηση ότι, όπως αρμόζει στην αξιολόγηση ΑΑΑ που ισχύει για αυτά, τα προϊόντα της ΕΕ αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης με ελκυστικά επιτόκια που είναι ισοδύναμα με τα επιτόκια άλλων μεγάλων ευρωπαϊκών και υπερεθνικών εκδοτών·

5. λαμβάνει γνώση του γεγονότος ότι η στρατηγική χρηματοδότησης που ενέκρινε η Επιτροπή είναι διαφοροποιημένη και προσφέρει ευρύ φάσμα προϊόντων (ομολόγων και λογαριασμών) και προθεσμιών λήξης (από τρεις μήνες έως 30 έτη) μέσω διαφόρων μεθόδων έκδοσης (κοινοπρακτικές συναλλαγές και δημοπρασίες) βάσει τακτικού χρονοδιαγράμματος·

Τρίτη 22 Νοεμβρίου 2022

6. σημειώνει την απόφαση της Επιτροπής να βασιστεί σε ένα μεγάλο δίκτυο βασικών διαπραγματευτών, οι οποίοι αποτελούν σημαντικούς εταίρους για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των πρωτογενών και δευτερογενών αγορών και την υποβολή εκθέσεων στην Επιτροπή σχετικά με τις συνθήκες της αγοράς· υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι οι τράπεζες θα πληρούν τις νομικές απαιτήσεις που τους έχουν επιβληθεί και να επιδιωχθεί η επίτευξη καλύτερης γεωγραφικής ισορροπίας όσον αφορά τόσο τη συμμετοχή στο δίκτυο βασικών διαπραγματευτών όσο και τον ηγετικό ρόλο των κοινοπρακτικών συναλλαγών· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι τα μέλη του δικτύου βασικών διαπραγματευτών θα έχουν επαρκή κίνητρα και υποχρεώσεις προκειμένου να διαδραματίσουν τον ρόλο τους·

7. λαμβάνει υπό σημείωση τις ετήσιες αποφάσεις δανεισμού και τα σχέδια χρηματοδότησης που έχει δημοσιεύσει μέχρι στιγμής η Επιτροπή· υπογραμμίζει ότι η διαφάνεια όσον αφορά τη δανειοληπτική στρατηγική και τις δανειοληπτικές πράξεις της Επιτροπής είναι καθοριστικός παράγοντας για την επίτευξη επιτυχούς συντονισμού με άλλους παράγοντες της αγοράς και τη διασφάλιση της λογοδοσίας, ιδίως για το Κοινοβούλιο και της ευαισθητοποίησης και του ενστερνισμού μεταξύ των φορέων λήψης αποφάσεων και του ευρέος κοινού· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να ενημερώνει ταχέως και συστηματικά το Κοινοβούλιο, παρέχοντας αναλυτικά δεδομένα σχετικά με όλες τις επιβαρύνσεις που προκύπτουν κατά την έκδοση χρεωστικών τίτλων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των τελών που χρεώνει η Επιτροπή στο EURI ως διοικητικές δαπάνες, καθώς και του κόστους με το οποίο επιβαρύνονται τα κράτη μέλη όταν λαμβάνουν δάνεια στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ)·

8. παρατηρεί ότι, σύμφωνα με την ετήσια απόφαση για τον δανεισμό και τα εξαμηνιαία σχέδια χρηματοδότησης, η Επιτροπή είχε συγκεντρώσει τον Ιούνιο του 2021 περισσότερα από 113 δισεκατομμύρια EUR στις χρηματοπιστωτικές αγορές, συμπεριλαμβανομένων 23 δισεκατομμυρίων EUR με την μορφή πράσινων ομολόγων και ομολόγων με βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες ληκτότητες· λαμβάνει δεόντως υπόψη τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν σχετικά με την κατανομή του τύπου επενδυτή και την γεωγραφική κατανομή· ζητεί συνεχή διαφανή επικοινωνία σχετικά με την πρόοδο των δημοπρασιών ομολόγων και των κοινοπραξιών·

Δυνητικά θετικά αποτελέσματα και προκλήσεις του δανεισμού του NextGenerationEU

9. πιστεύει ότι, καθιστώντας την Ένωση έναν από τους μεγαλύτερους εκδότες ομολόγων στην Ευρώπη, το NGEU μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο στη σταθερότητα και τη ρευστότητα των κεφαλαιαγορών της ΕΕ, να βελτιώσει τις οικονομικές προοπτικές της ΕΕ, να συμπληρώσει τη μακροοικονομική αρχιτεκτονική της ζώνης του ευρώ και να ενισχύσει τον διεθνή ρόλο του ευρώ· σημειώνει ότι το NGEU είναι νομικά περιορισμένο από απόψεως μεγέθους και χρόνου και θα μπορούσε να διαδραματίσει ακόμη σημαντικότερο ρόλο, ως πηγή ασφαλών περιουσιακών στοιχείων και να συμβάλει στην ενοποίηση των χρηματοπιστωτικών αγορών της ΕΕ και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Ένωσης, εάν αξιοποιηθούν κατάλληλα τα διδάγματα που αντλούνται· σημειώνει, επιπλέον, ότι τόσο ο προσωρινός χαρακτήρας όσο και ο όγκος του προγράμματος δανεισμού NGEU περιορίζουν τις δυνατότητες των ομολόγων της ΕΕ να καταστούν γνήσια ασφαλή περιουσιακά στοιχεία, να εξυπηρετήσουν την ορθή λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών και να βελτιώσουν την σταθερότητα της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει πιθανούς τρόπους διατήρησης του ανεξόφλητου όγκου των ομολόγων NGEU πέραν του 2027, προκειμένου να αποφευχθεί η μείωση της ρευστότητας λίγο μετά την κορύφωσή της στο τέλος της φάσης δαπανών του NGEU·

10. σημειώνει την υψηλή ζήτηση για χρεωστικούς τίτλους της ΕΕ και την ομαλή ένταξή τους κεφαλαιαγορές· καλεί την Επιτροπή να εδραιώσει το κύρος των χρεωστικών τίτλων της ΕΕ μέσω της διαφοροποίησης του προφίλ των επενδυτών, της τόνωσης των δευτερογενών αγορών και της άρσης των τεχνικών εμποδίων·

11. επισημαίνει, ειδικότερα, ότι η Ένωση θα μπορούσε να καθορίσει δείκτες αναφοράς για βιώσιμες επενδύσεις ως ο μεγαλύτερος παγκόσμιος εκδότης πράσινων ομολόγων, καθώς και μέσω της διαφοροποίησης της επενδυτικής βάσης της και της διασφάλισης χαμηλότερου κόστους δανεισμού· τονίζει τον σημαντικό ρόλο των πράσινων ομολόγων στη χρηματοδότηση των περιουσιακών στοιχείων που απαιτούνται για τη μετάβαση σε χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι το πλαίσιο της Επιτροπής για τα πράσινα ομόλογα χρησιμοποιεί υψηλά πρότυπα βιωσιμότητας· παροτρύνει την Επιτροπή να αποτρέψει κάθε είδους προβολή ψευδοοικολογικής ταυτότητας και να διασφαλίσει την υποβολή εκθέσεων υψηλής ποιότητας σχετικά με τη χρήση των εσόδων, ώστε να μην τεθεί σε κίνδυνο η πράσινη πριμοδότηση· σημειώνει ότι η αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής ζημίας χρησιμεύει ως πρότυπο για τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του NGEU· τονίζει ότι, εκδίδοντας μέρος του χρέους του NGEU ως πράσινα ομόλογα, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή έχουν την ευθύνη να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλίσουν την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί έναντι των επενδυτών όσον αφορά τις δαπάνες για το κλίμα, και αναμένει από την Επιτροπή να ανταποκριθεί πλήρως στις δεσμεύσεις της που αφορούν τον αποκλεισμό όλων των προβληματικών έργων από τη χρηματοδότηση με πράσινα ομόλογα μόλις εκφραστεί δεόντως τεκμηριωμένη ανησυχία για προβολή ψευδοοικολογικής ταυτότητας· εκφράζει την ικανοποίησή του για τον πίνακα εργαλείων για τα πράσινα ομόλογα του NGEU, μια διαδραστική ιστοσελίδα με πληροφορίες σχετικά με τις επενδύσεις που χρηματοδοτούνται με πράσινα ομόλογα ([6])·

([6]) https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/eu-borrower-investor-relations/nextgenerationeu-green-bonds/dashboard_en

12. πιστεύει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αναπτύξει ισχυρά μέτρα ελέγχου για να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του ΜΑΑ, ιδίως προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος κάθε είδους προβολής ψευδοοικολογικής ταυτότητας, και υπό το φως της μοναδικής διαμόρφωσης του NGEU, στο πλαίσιο του οποίου, ενώ τα κεφάλαια συγκεντρώνονται στις κεφαλαιαγορές από την Επιτροπή, η οποία είναι επίσης υπεύθυνη έναντι των επενδυτών, τα χρήματα δαπανώνται στην πραγματικότητα από τα κράτη μέλη· καλεί, για τον λόγο αυτό, τα κράτη μέλη να τηρήσουν τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν στο πλαίσιο των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, να υλοποιήσουν με τον δέοντα τρόπο και στο ακέραιο τις δεσμεύσεις αυτές και να παράσχουν λεπτομερή ενημέρωση στην Επιτροπή σχετικά με την υλοποίηση των οροσήμων και των στόχων·

13. σημειώνει ότι, παρά την κλίμακά του, το NGEU έχει μέχρι στιγμής μετριάσει με επιτυχία τον κίνδυνο παραγκωνισμού της ζήτησης για άλλα ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα· τονίζει ότι, καθιστώντας την αγορά κρατικών ομολόγων της ζώνης του ευρώ ελκυστικότερη, ιδίως για επενδυτές εκτός ΕΕ, η έκδοση ομολόγων NGEU μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο στη ζήτηση για τίτλους που εκδίδονται από άλλους ευρωπαϊκούς παράγοντες της αγοράς· καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με τους οργανισμούς χρέους των κρατών μελών και με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας· επαναλαμβάνει τη σημασία της διάδοσης των συναλλαγών χρεωστικών τίτλων της ΕΕ μέσω άλλων χρηματιστηρίων της ΕΕ σύμφωνα με τις αρχές της Ένωσης Κεφαλαιαγορών·

14. υποστηρίζει, επιπλέον, ότι το NGEU έχει θετικό αντίκτυπο στην ελκυστικότητα και τη βιωσιμότητα των χρεών των κρατών μελών, προσφέροντας όρους δανεισμού με αξιολόγηση ΑΑΑ σε όλα τα κράτη μέλη μέσω δανείων ΜΑΑ, συμβάλλοντας στη σημαντική μείωση των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων και προεξοφλώντας τις επιχορηγήσεις από τον υπολογισμό του εθνικού χρέους, καθώς και στέλνοντας ένα ισχυρό μήνυμα στις χρηματοπιστωτικές αγορές σχετικά με την ανθεκτικότητα και τη συνοχή της ζώνης του ευρώ και της ΕΕ·

15. πιστεύει ότι το NGEU αναδεικνύει τα πλεονεκτήματα μιας πιο φιλόδοξης, συλλογικής και δημοκρατικής αντιμετώπισης κρίσεων σε επίπεδο ΕΕ· θεωρεί ότι η παροχή στους πολίτες της ΕΕ της δυνατότητας απευθείας αγοράς ομολόγων της ΕΕ θα μπορούσε να ενισχύσει το αίσθημα του ανήκειν στην ΕΕ· ζητεί από την Επιτροπή να αναπτύξει έναν απλό και διαφανή μηχανισμό για τον σκοπό αυτό· σημειώνει ότι η πρακτική αυτή υπάρχει ήδη σε αρκετά κράτη μέλη· πιστεύει ότι τα οικονομικά οφέλη αναμένεται να είναι σημαντικά και να υπερισχύουν του κόστους εφαρμογής· σημειώνει ότι η σημαντική στήριξη της κρίσης που χρηματοδοτείται από την κοινή έκδοση χρεωστικών τίτλων έχει ενισχύσει την εμπιστοσύνη στην ανθεκτικότητα της ΕΕ και των κρατών μελών της και ότι οι συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές αναγνωρίζουν ευρέως ότι η ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική αρχιτεκτονική είναι πιο εύρωστη· υπογραμμίζει ότι η επιτυχής εφαρμογή του NGEU καταδεικνύει ότι η ΕΕ έχει ανταποκριθεί επαρκώς στις οικονομικές συνέπειες της κρίσης της COVID-19· καλεί, ως εκ τούτου, όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να διασφαλίσουν ότι η ΕΕ θα τηρήσει τις υποσχέσεις της, μεταξύ άλλων, προσφέροντας ένα μακροπρόθεσμο πολιτικό όραμα·

16. σημειώνει με ανησυχία τις νέες προκλήσεις που δημιουργεί η έλλειψη ασφάλειας στο παγκόσμιο περιβάλλον ως αποτέλεσμα της παράνομης, απρόκλητης και αδικαιολόγητης επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και των κατακόρυφων αυξήσεων του πληθωρισμού και των επιτοκίων, που επηρεάζουν τους κρατικούς εκδότες· προειδοποιεί ότι το κόστος της χρηματοδότησης έχει αυξηθεί σημαντικά λόγω των δύσκολων συνθηκών της αγοράς και ότι αναμένονται τεράστιες αβεβαιότητες όσον αφορά το μακροπρόθεσμο τοπίο των επιτοκίων· αναμένει ότι αυτό θα επηρεάσει τη γραμμή αποπληρωμής του EURI στον προϋπολογισμό της ΕΕ· παρατηρεί με ανησυχία ότι οι υψηλότερες από τις προγραμματισμένες δαπάνες αναχρηματοδότησης έχουν ήδη αντίκτυπο στις διαθέσιμες πιστώσεις του τομέα 2β και τροφοδοτούν ακόμη και τις περιορισμένες διαθέσιμες δυνατότητες των ειδικών μέσων κατά τη διάρκεια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού· καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά την κατάσταση και να ενημερώνει τακτικά την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή· αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να αναπτύξει δραστηριότητα σε μια πολύ αβέβαιη αγορά, εκτός του διαστήματος εμπιστοσύνης 99 %· υπενθυμίζει ότι, αν και όλες οι πληρωμές χρηματοδοτικών συνεισφορών στα κράτη μέλη θα πρέπει να πραγματοποιηθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, όπως ορίζεται στους κανονισμούς EURI και ΜΑΑ, η προθεσμία αυτή θα μπορούσε να τροποποιηθεί· υπογραμμίζει ότι οι αλλαγές αυτές θα απαιτήσουν τροποποιήσεις τόσο στον κανονισμό EURI όσο και στον κανονισμό ΜΑΑ·

17. θεωρεί ότι το πλήρες δυναμικό του NGEU μπορεί να αξιοποιηθεί μόνο εάν όλα τα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εφαρμοστούν αποτελεσματικά και εγκαίρως· εκφράζει την ανησυχία του για την έλλειψη χρηματοδοτικής ικανότητας απορρόφησης από αρκετά κράτη μέλη· εκφράζει τη λύπη του για τη δυναμική που παρατηρήθηκε σε ορισμένα κράτη μέλη, όπου η εκτέλεση των παραδοσιακών κονδυλίων της ΕΕ καθυστέρησε προκειμένου να απορροφηθούν ταχύτερα τα κονδύλια του ΜΑΑ· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως και με συνεκτικό τρόπο τα δάνεια που χορηγούνται στο πλαίσιο του NGEU·

Τρίτη 22 Νοεμβρίου 2022

18. υπογραμμίζει ότι θα χρειαστούν περαιτέρω επενδύσεις στις πολιτικές της ΕΕ για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ανθεκτικότητας και της στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ, ιδίως όσον αφορά τη βιομηχανία και τη δράση για το κλίμα· θεωρεί ότι οι μόνιμες ανακατανομές δεν αποτελούν βιώσιμη μακροπρόθεσμη λύση για τη χρηματοδότηση των προτεραιοτήτων της ΕΕ και υπογραμμίζει την ανάγκη για πρόσθετους πόρους· υπενθυμίζει ότι η κλιματική αλλαγή, καθώς και ο συνεχιζόμενος πόλεμος στην Ουκρανία, αναδεικνύουν την επείγουσα ανάγκη να τερματιστεί η εξάρτηση της Ένωσης από τρίτες χώρες σε βασικούς τομείς της οικονομίας της, όπως η ενέργεια, οι πρώτες ύλες, η βιομηχανία και η γεωργία· θεωρεί, στο πλαίσιο αυτό, ότι η ανακοίνωση της Προέδρου της Επιτροπής Ursula von der Leyen σχετικά με τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού ταμείου κυριαρχίας συνάδει με το ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 19ης Μαΐου 2022 ([7]) και τη δήλωση της Διάσκεψης των Προέδρων της 30ής Ιουνίου 2022 σχετικά με το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2023· καλεί, για τον λόγο αυτό, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν περαιτέρω, σύμφωνα με τις συστάσεις της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης, τον κοινό δανεισμό σε επίπεδο ΕΕ, με σκοπό τη δημιουργία ευνοϊκότερων συνθηκών δανεισμού, διατηρώντας παράλληλα υπεύθυνες δημοσιονομικές πολιτικές σε επίπεδο κρατών μελών· εκφράζει τη λύπη του για τη συστηματική δημιουργία και χρήση μέσων, ταμείων και κοινών προγραμμάτων δανεισμού, συμπεριλαμβανομένου του NGEU, εκτός της εμβέλειας του προϋπολογισμού της ΕΕ και χωρίς έλεγχο της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής· ζητεί, ως εκ τούτου, την εγγραφή στον προϋπολογισμό των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών πράξεων και όλων των μελλοντικών προγραμμάτων ή μέσων της ΕΕ· ζητεί να συμμετέχει πλήρως το Κοινοβούλιο σε όλες τις υποθέσεις μέσω συναπόφασης·

Προϋπολογισμός της Ένωσης και νέοι ίδιοι πόροι

19. επισημαίνει ότι τα χαρακτηριστικά του δανεισμού του NGEU θα έχουν άμεσες συνέπειες στις αποπληρωμές από τον προϋπολογισμό της Ένωσης για δεκαετίες· επιμένει, ως εκ τούτου, στη βελτιστοποίηση της εξυπηρέτησης του χρέους και στη διασφάλιση ομαλού προφίλ του χρέους, προκειμένου να κατανεμηθεί ομοιόμορφα το μελλοντικό βάρος·

20. υπογραμμίζει ότι, με το NGEU, η δανειοληπτική και δανειοδοτική ικανότητα της ΕΕ έχει ενισχυθεί σημαντικά· επιμένει στην ανάγκη συμμετοχής της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής σε όλα τα στάδια αυτής της δανειοδοτικής και δανειοληπτικής διαδικασίας· υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την απόφαση για τους ιδίους πόρους, η Επιτροπή υποχρεούται να δημοσιεύει τακτικά επικαιροποιημένο σχέδιο των αναμενόμενων πληρωμών κεφαλαίου και τόκων, το οποίο θα συζητείται με το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στις τακτικές διοργανικές συνεδριάσεις για το NGEU·

21. επαναλαμβάνει το πάγιο αίτημά του να εγγραφούν οι πιστώσεις του προϋπολογισμού για το κόστος αποπληρωμής του EURI στον προϋπολογισμό της ΕΕ πάνω από τα ανώτατα όρια δαπανών του ΠΔΠ, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα περιθώρια και οι μηχανισμοί ευελιξίας θα εξακολουθήσουν να εξυπηρετούν τους σκοπούς για τους οποίους προορίζονται· ζητεί να γίνουν οι σχετικές τροποποιήσεις στον κανονισμό για το ΠΔΠ στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αναθεώρησης του ΠΔΠ·

22. πιστεύει ακράδαντα ότι η τελική επιτυχία του NGEU, και ιδίως η αξιοπιστία και η βιωσιμότητα της χρηματοδότησής του, θα αξιολογηθεί επίσης σε σχέση με την ικανότητα της Ένωσης να αποπληρώσει το κοινό χρέος με νέους ιδίους πόρους στον τομέα του περιβάλλοντος και των επιχειρήσεων, και όχι με τις αυξημένες εισφορές των κρατών μελών βάσει του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος·

23. επισημαίνει ότι οι νέοι ίδιοι πόροι αποτελούν βασικό παράγοντα που δίνει στην Ένωση τη δυνατότητα να υλοποιήσει τις προτεραιότητες πολιτικής της, εν μέρει, λόγω της ανάγκης πραγματοποίησης περισσότερων επενδύσεων για να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της ενεργειακής ανεξαρτησίας και να μετριαστούν οι κοινωνικές επιπτώσεις του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και για να επιταχυνθεί η μετάβαση στην πράσινη ενέργεια· τονίζει ότι η θέσπιση των νέων ιδίων πόρων αναμένεται να αποτρέψει τις περικοπές που πρέπει να γίνουν στα προγράμματα της Ένωσης στο μέλλον, οι οποίες θα υπονόμευαν τον ίδιο τον σκοπό και τα μακροπρόθεσμα οφέλη του σχεδίου ανάκαμψης· πιστεύει ότι η θέσπιση νέων ιδίων πόρων, όπως συμφωνήθηκε στη νομικά δεσμευτική διοργανική συμφωνία της 16ης Δεκεμβρίου 2020, αναμένεται να αποφέρει διαρκή οφέλη, όχι μόνο για την υλοποίηση των πολιτικών της Ένωσης, αλλά και για τη διασφάλιση της θέσης της Ένωσης ως αξιόπιστου και έξυπνου εκδότη χρεωστικών τίτλων· καλεί, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη να προχωρήσουν όσο το δυνατόν ταχύτερα και να επιταχύνουν τις διαπραγματεύσεις για την πρώτη δέσμη της λεγόμενης νέας γενιάς ιδίων πόρων της ΕΕ με βάση το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ, τον μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα και τον πυλώνα Ι της διεθνούς συμφωνίας του ΟΟΣΑ για το ελάχιστο επίπεδο φορολογίας των πολυεθνικών εταιρειών, όπως σκιαγραφήθηκε από την Επιτροπή στις 22 Δεκεμβρίου 2021· παροτρύνει το Συμβούλιο να εγκρίνει την πρώτη δέσμη ιδίων πόρων πριν από το τέλος του 2022·

([7]) Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Μαΐου 2022 σχετικά με τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις του ρωσικού πολέμου στην Ουκρανία για την ΕΕ — ενίσχυση της ικανότητας της ΕΕ για δράση (Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2022)0219).

24. σημειώνει, ωστόσο, ότι τα εκτιμώμενα έσοδα από αυτούς τους τρεις ιδίους πόρους δεν θα επαρκούσαν για την κάλυψη του δανειακού χρέους του NGEU· επαναλαμβάνει, ως εκ τούτου, το αίτημά του να υποβάλει η Επιτροπή πρόταση για τη δεύτερη δέσμη νέων ιδίων πόρων πριν από τον Δεκέμβριο του 2023, συμπεριλαμβανομένης πρότασης για φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, προκειμένου να εξασφαλιστούν επαρκείς πόροι για την αποπληρωμή του χρέους του NGEU· υπογραμμίζει τον νομικά δεσμευτικό χάρτη πορείας που θεσπίστηκε στο πλαίσιο της διοργανικής συμφωνίας· ζητεί, ωστόσο, από την Επιτροπή, δεδομένων των πρόσφατων οικονομικών προκλήσεων, να είναι ακόμη πιο φιλόδοξη και να μην αποκλείσει τη δυνατότητα προσθήκης ιδίων πόρων που θα είναι καινοτόμοι, νέοι και — κατά προτίμηση — γνήσιοι·

o

o o

25. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή.